

Notat

Baggrundsnotat til BUUs dialogmøde med Handicaprådet d. 10. marts 2021

Børne og Ungdomsudvalget og Handicaprådet holder det årlige dialogmøde d. 10. marts 2021.

Handicaprådet:

Handicaprådet i Københavns Kommune er et demokratisk valgt organ, der sætter fokus på forhold, der vedrører borgere med funktionsnedsættelse. Rådet rådgiver Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune og bliver hørt i alle initiativer, der påvirker mennesker med fysisk og psykisk funktionsnedsættelse i København. Handicaprådet består af 7 repræsentanter fra Danske Handicaporganisationer samt 7 repræsentanter fra Københavns Borgerrepræsentation. Rådet behandler ikke enkeltsager.

Rådet medlemmer er:

- Janne Sander (formand) - Muskelsvindfonden
- Hans Jørgen Møller - Dansk Handicap Forbund
- Troels K. Gamst - Dansk Blindesamfund
- Steen Stavngaard - LEV
- Katrine Palsby - Landsforeningen Autisme
- Elin Johansson - Nyreforeningen
- Margit Koltze - CP Danmark
- Jes Vissing Tiedemann - (B) Børne- og Ungdomsudvalget
- Laura Rosenvinge - (A) Socialudvalget og Børne- og Ungeudvalget
- Trine Madsen - (A) Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsudvalget
- Troels Christian Jakobsen - (Å) Beskæftigelses- og Integrationsudvalget
- Klaus Mygind - (F) Børne- og Ungdomsudvalget og Teknik og Miljøudvalget
- Gyda Heding - (Ø) Beskæftigelses- og Integrationsudvalget
- Jens- Kristian Lütken - (V) Børne- og Ungdomsudvalget

Det årlige dialogmøde mellem Handicaprådet og BUU

Handicaprådet har årlige samarbejds-/dialogmøder med alle kommunens politiske udvalg, og det årlige dialogmøde, med BUU d. 10. marts, er et af de møder.

4. februar 2021

Sagsnummer
2021-0032850

Dokumentnummer
2021-0032850-1

Center for Politik og HR
Fagligt Indhold og
Kvalitet
Gyldenløvesgade 15
1600 København V

EAN-nummer
5798009371201

Forvaltningen har d. 12. februar 2021 afholdt formøde med repræsentanter fra Handicaprådet. På formøde har Handicaprådet bl.a. ønske at drøfte følgende dialogpunkter med udvalget:

Dialogpunkter indmeldt af Handicaprådet:

- A. Hvordan arbejder BUF med at identificere børn med handicap i BUFs daginstitutioner og skoler.
- B. Hvordan, og af hvem, evalueres kvaliteten af støtten/indsatsen til handicapområdet
- C. Hvordan arbejder BUF med videreuddannelse/opkvalificering af personale på almenområdet (daginstitutioner og skoler)
- D. Status på BUFs arbejde med handicapspolitikken.
- E. Overgange og samarbejde mellem forvaltningerne

Nedenfor følger en kort status på de indmeldte punkter:

Hvordan arbejder BUF med at identificere børn med handicap i BUFs daginstitutioner og skoler

Nogle af BUFs indsatsen ift. at identificere børn og unge med handicap er:

- Børnecenter København har et tæt - og formaliseret - samarbejde med Rigshospitalets Børneafdeling ift. nyfødte børn med svære handicaps og funktionsnedsættelser. Formålet er at sikre en god - og ubrudt - sektorovergang for forældre og børn, og herunder overgang til dagpleje/vuggestue/dagtilbud.
- Sundhedsplejen tilbyder hjemmebesøg til alle familier i barnets første leveår med henblik på at fremme barnets sunde udvikling og trivsel. Indsatsen tager udgangspunkt i familiens ressourcer, og barnets behov, og understøtte disse samt medvirke til at udvikle familiens evne til selv at mestre eventuelle udfordringer og vanskeligheder.
- Sundhedsplejersken har en gennemgående systematisk opmærksomhed på, om barnet trives og udvikler sig alderssvarende. Der gennemføres en børneundersøgelse som skal have fokus på bl.a. kontakt, bevægemønstre, tonus, og tegn på syndromer eller fysisk sygdom. Der gennemføres også en ADBB screening for tidlig opsporing af social tilbagetrækning fra 8 ugers alderen og frem til 8-10 måneders alderen, og ved behovsbesøg op til 2 års alderen. Sundhedsplejen har ligeledes systematisk opmærksomhed på hørenedsættelse og skelen/synsproblemer. Hvis sundhedsplejen observerer udfordringer ved barnet, der kræver nærmere udredning, henvises til videre udredning hos relevante fagpersoner (f.eks. praktiserende læge).
- Der gennemføres ligeledes TOPI vurdering af alle 0-6 årige børn to gange om året. TOPI er et pædagogisk redskab til tidlig opsporing af børn, som ikke trives. Hvis et barn ikke trives, iværksætter institutionen en handleplan i dialog med forældrene. TOPI kan bl.a. gøre institutionerne opmærksomme på børn, der ikke trives pga. sociale, sproglige, motoriske eller kognitive vanskeligheder, og på den måde sikre en tidlig

opsporing og indsats. Når der er tegn på problemstillinger hos barnet, som institutionen ikke kan klare alene, så kan institutionen få support fra området tværfaglige support (f.eks. PPR) og Børnecenter København.

- Der gennemføres sprogvurdering i 3 års-alderen på de børn, som der skønnes at behov for sprogvurdering og efterfølgende sprogstimulering. Mange af dagtilbuddene i Københavns Kommune sprogvurderer alle deres børn for at sikre, at børnenes sprogtilegnelse understøttes og målrettes barnets behov. Ligeledes følges der op på børnene, hvis de har scoret lavt i sprogvurderingen ved 4 år og 5 år.
- Alle dagtilbud har et ressourceforum, der er et formaliseret samarbejde mellem den tværfaglige support (f.eks. PPR-psykologer, talehøre, sundhedspleje, dagtilbudssocialrådgivere og støttepædagoger mv.) og dagtilbuddene. Her har alle kommunale og selvejende institutioner et forum, hvor de mødes med et fast team af supportmedarbejdere fra tværfaglig support. I ressourceforum ydes praksisnær support i form af støtte til særlige aktiviteter og indsatser til børnegrupper eller enkeltbørn alt efter behovet i institutionen. Der kan således drøftes problemstillinger, og der kan igangsættes observation ift. kortlægning af konkrete behov. I de sager, hvor det giver anledning, indstilles der til støtte, evt. yderligere udredning og/eller mere vidtgående foranstaltninger. Ligesom den enkelte institution altid kan rette henvendelse til den tværfaglige support for råd og vejledning omkring konkrete børn.
- Alle folkeskoler har et ressourcecenter, der består af skolens ledelse og en række interne og eksterne ressourcepersoner. Det er bl.a. skolens tilknyttede PPR-psykolog, tale-hørelærere, faglige vejledere, skolesocialrådgivere m.fl. Ressourcepersonerne vejleder og understøtter bl.a. lærere og pædagogers arbejde med at tilrettelægge inkluderende undervisning med plads til alle skolens elever. Når en elev vurderes at have behov for en særlig indsats, inddrages de relevante fagpersoner fra ressourcecenteret og hjælper med at vurdere, hvad eleven har behov for, for at kunne trives fagligt og socialt i klassen. Hvis der vurderes at være behov for specialundervisning, vil skolens PPR-psykolog og/eller tale-hørelære udarbejde en pædagogisk, psykologisk vurdering (PPV) af eleven, som ligges til grund for vurderingen af behovet for specialundervisning. I PPV'en inddrages relevante test mm.
- I Københavns Kommune er der seks kompetencecentre på skoleområdet, og to kompetencecentre på dagtilbudsområdet, som har særlig viden om børn med handicap, fx kompetencecenteret på Frejaskolen, som er en specialskole for børn med særlige behov herunder autisme spektrum forstyrrelser. Alle skoler kan søge support og vejledning fra kompetencecentrene. Det er ikke en forudsætning for supporten, at barnet har en diagnose. Der tages afsæt i barnets funktionsniveau og behovet for støtte.
-
- For elever med BUF-flex, det vil sige elever, som er visiteret til specialundervisning, men fortsat er inkluderet i alment skolen, er

der i efteråret 2020 etableret flex-teams, der består af medarbejdere med specialpædagogiske og didaktiske kompetencer (f.eks. støttepædagoger, lærere mv.). Flex-teamet er forankret i områderne og yder støtte til skoler med elever i flex-forløb både i form af vejledning, og ved at indgå direkte i undervisningen med specialpædagogisk viden og kompetencer.

- Sundhedsplejens gennemfører pt. sundhedssamtaler og sundhedsplejens undersøgelser i 0.kl, 1.kl., 5.kl, og 8.kl. I samtalerne og undersøgelserne er der fokus på elevens generelle trivsel, udvikling og helbred. I 0. klasse gennemføres en motorisk screening, syns- og høretest, måling af højde/vægt. Højde/vægt undersøges ved alle undersøgelser, synstesten følges op i 5. og 8. klasse. Der er desuden fokus på opsporing af sygdom bl.a. ved funktionsundersøgelserne højde/vægt, syn og hørelse.

Hvordan, og af hvem, evalueres kvaliteten af støtten/indsatsen til handicapområdet

- Der følges bl.a. op på institutioner og skolars indsats ifm. tilsynet på institutionsområdet, folkeskolernes kvalitetsrapporter, support- og kvalitetssamtaler i ledelsesstrengen, opfølgning på støttetildeling mv. Der sker ligeledes opfølgning på progression, og effekt af indsatsen, ift. det enkelte barn ved opfølgning på støttetildeling på institutionsområdet mv.
- Frem mod 2024 bliver der på dagtilbudsområdet arbejdet med en række større indsatser, der skal sætte fokus på det tidlige arbejde med børn og børnefællesskaber med behov for støtte. Fremadrettet skal alle dagtilbud allerede 1 år før skolestart vurdere hvilke skolestartende børn med støttebehov, der vil kunne starte i almenskolen med en fokuseret pædagogisk indsats. Her vil en støttepædagog følge opgaven omkring barnet det sidste år i institutionen over i KKFO'en og videre ind i skolen frem mod efterårsferien.
- Forvaltningen arbejder ligeledes med at styrke kvaliteten af kommunens basispladstilbud. Herunder undersøges muligheden for at opstille centralt formulerede kriterier/krav til institutioner med basispladser, både ift. kvaliteten af arbejdet med børnenes handleplaner samt ift. graden af forældreinddragelse. Herudover arbejdes der med at styrke det pædagogiske tilsyn ift. basispladserne mv.
- Der er i efteråret 2020 påbegyndt en implementering på alle almenskoler ift. systematisk at synliggøre, dokumentere og følge op på konkrete indsatsers effekt for eleverne. Det sker gennem arbejdet med det pædagogiske notat, som altid skal påbegyndes, når der iværksættes en indsats ift. et barn. Det pædagogiske notat er en status og handleplan for det forløb, der tilrettelægges for klassen eller eleven. Gennem det systematiske arbejde med notatet dokumenteres det, hvordan der arbejdes med elevens trivsel, ressourcer og progression.

Det er en væsentlig del af notatet, at der løbende følges op på indsatsens effekt og dermed på kvaliteten af støtten.

Hvordan arbejder BUF med videreuddannelse/opkvalificering af personale på almenområdet (daginstitutioner og skoler) Herunder hvilken specialvidenkilder om handicap, der trækkes på.

- Det er den enkelte institution-/skoleledelse, der er ansvarlig for at sikre, at de rette medarbejderkompetencer er til stede, og herunder at personalet tilbydes relevant videreuddannelse/opkvalificering.
- På skoleområdet er i efteråret 2020 udviklet et *kvalitetsværktøj for inkluderende læringsmiljøer*. Kvalitetsværktøjet er et analyseværktøj, der hjælper skolerne til at identificere hvilke tiltag, de har behov for at sætte i værk for at løfte og opkvalificere skolens medarbejdere ud fra en samlet betragtning om, hvad der har effekt på inkluderende læringsmiljøer. Kvalitetsværktøjet er baseret på nyeste forskning indenfor inklusionsområdet, og i værktøjet findes kildehenvisninger til de primære kilder hertil.
- Via BUF Akademi er der adgang til en række relevante kurser og videreuddannelser bl.a. A-guide forløb, viden om neuropsykologi, autisme mv. Nogle af uddannelserne er målrettet personale, der arbejder med småbørn og elever med særlige behov. Fra centralt hold planlægges der indimellem bydækkende opkvalificeringsforløb for hele personalegrupper f.eks.; inklusionsuddannelse for pædagoger og lærere, videreuddannelse af PPR medarbejdere, støttepædagoger mv. De enkelte specialtilbud kan endvidere søge om kompetencemidler fra en pulje i centralforvaltningen.
- Via BUF-Akademi udbydes ligeledes bydækkende competenceudvikling til pædagogisk personale i vuggestuer, børnehaver, KKFO og indskolingen indenfor Pædagogisk idræt, leg og bevægelse. Ligesom der med indsatsen "Børn og Bevægelseskultur" (BOB), der kører i perioden 2015-2022, udbydes bevægelsesfaglig competenceudvikling i områderne Nørrebro Bispebjerg og Brønshøj Vanløse. Competenceudviklingen tilbydes til vuggestuer, børnehaver og KKFO samt til udvalgte supportfunktioner. Institutionerne i de to områder har endvidere adgang til bevægelsesfaglig support fra områdets supportfunktioner
- Børnecenter København fungerer som kompetencecenter for områdernes tværfaglige support, og de dermed en kilde til specialviden for områderne.
- Med indsatsplanen for inkluderende fællesskaber 2020-24 er der igangsat en stor competenceudviklingsindsats ift. at klæde medarbejderne i byens alment skoler og dagtilbud på med. specialpædagogiske- og didaktiske kompetencer. Det sker bl.a. gennem det øgede samarbejde med kompetencecentre, etableringen af flex-teams, competenceudvikling i at arbejde med co-teaching i undervisningen (en metode der er evidens

for, kan løfte den sociale og faglige deltagelse i undervisningen for børn med særlige behov). Derudover gennemføres, for særskilte midler, en række aktionslæringsforløb på skoler over hele byen. Det sker i samarbejde med PPR-psykologer fra områdernes tværfaglige support. Disse forløb har særlig fokus på at bringe den psykologfaglige viden direkte i spil i undervisningen, hvis der er elever med særlige behov i klassen.

- På skoleområdet tilbydes der en fem-dages motorikuddannelse til udvalgte sundhedsplejersker ved Børnecenter København. Ligesom sundhedsplejerskerne undervises i motorikscreening af elever i 0. klasse.

Status på BUFs arbejde med handicappolitikken

- Status på BUFs arbejde med handicappolitikken viser, at arbejdet med indsatsplanen er dynamisk, og langt de fleste af BUFs indsatser forløber planmæssigt, og at flere af indsatserne er afsluttet og overgået til drift. Det gælder f.eks. for indsatserne; De utrolige år (DUÅ), Analyse af autismeområdet, Udbud af Den Særligt Tilrettelagte Ungdomsuddannelse (STU) mv. For nogle af indsatserne er der løbende kommet nye underindsatser til, hvilket f.eks. gør sig gældende for det fælles BUF-SOF samarbejde.
- Sideløbende med handicappolitikken arbejder BUF med at implementere indsatserne i den faglige indsatsplan under "Plads til Forskellighed", der rammesætter forvaltningens arbejde med at få alle børn og unge ind i stærke fællesskaber og i almentilbud, hvilket også har betydning for børn og unge med handicap.

Overgange og samarbejde mellem forvaltningerne

- Forvaltningen har løbende fokus på overgange til – og samarbejde med – andre forvaltninger. F.eks. via samarbejdsorganiseringen mellem Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen, hvor forvaltningerne har organiseret et tæt og koordineret samarbejde ift.; den lokale og bydækkende drift, udvikling og koordinering af fælles indsatser og projekter samt af mere strategiske og styringsmæssige beslutninger på direktions- og udvalgsniveau. Generelt arbejder BUF for at skabe gode overgange for elever med handicap, der overgår fra BUF til øvrige forvaltninger. Et eksempel herpå er STU eleverne, hvor der sidder medlemmer fra BIF og SOF (BCH og BBU) med til BUFs visitationsmøder, når den unge indstilles til et STU forløb. Formålet er, at de øvrige forvaltningsviden om den unge indgår i visitationen.

Mulige effektivisering med relevans for Handicaprådet

- **Kompetenceudvikling på specialområdet (-200.000 kr. fra 2022)**
Som en del af det samlede forslag "reduktion i centrale budgetposter og puljer (-21,6 mio. kr. i 2022 og -21,9 mio. kr. varigt)" forslås en reduktion af en række centralt styrede

kompetenceudviklingsaktiviteter for i alt 2,3 mio. kr. Én af disse kompetenceudviklingspuljer vedrører specialområdet. Det foreslås at reducere puljen til efteruddannelse på specialtilbud fra 900.000 kr. til 700.000 kr. Forslaget baseres på, at der igennem et par år har været mindreforbrug på puljen.

Det er de kommunale specialtilbud, der kan søge midlerne, og puljen anvendes til kompetenceudvikling på skoler for medarbejdere, der arbejder med børn og unge på specialområdet. Puljen bruges især til nye medarbejdere og ved oprettelse af nye tilbud samt strategisk udvalgte områder. Ydermere bliver midlerne anvendt til kompetenceudvikling i forbindelse med to-sprogområdet på specialområdet. Puljen tilrettelægges efter input fra en referencegruppe bestående af repræsentanter fra særlige dagtilbud, specialskoler og områder. Konsekvensen kan blive, at mulighederne for at lave centralt styrede tilbud, på baggrund af områdernes eventuelle behov, bliver mindre.

- **Ændring i priser på Særligt tilrettelagt undervisning (STU) (-3.7 mio. kr. fra 2022 og -4,5 mio. kr. varigt)**

I 2020 er den gennemsnitlige pris pr. STU elev faldet. Det skyldes primært, at der 2019 er indgået et nyt og billigere rammeudbud, der trådte i kraft d. 1. august 2019. Der er ikke tale om, at vi visiterer færre elever, men pladsprisen er blevet billigere.

Derudover er priserne faldet som følge af forvaltningens arbejde med øget konkurrenceudsættelse og skærpet indsats ift. at forhandle priser.

Med forslaget reduceres det samlede budget til køb af STU-pladser på baggrund af faldet i den gennemsnitlige takstpris pr. helårselev. Forvaltningen vurderer på nuværende tidspunkt, at der kan hentes en besparelse på 4,5 mio. kr. varigt, men beregningerne skal kvalificeres i løbet af 2021. Forslaget baseres på, at prisen pr. elev er blevet billigere ifm. det udbud forvaltningen gennemførte i 2019, og det samme antal børn og unge vil derfor fortsat modtage et uændret serviceniveau.

Bilag:

- Bilag 1: Børne- og ungdomsforvaltningens indsatsplan for Københavns Kommunes handicappolitik 2018-2022
- Bilag 2: Børne og Ungdomsforvaltningens midtvejsstatus på Københavns kommunes handicappolitik 2018-2022
- Bilag 3: Indsats for inkluderende fællesskaber